

ያይቆኑቤ ኪኢቶ ዓይያ ካር

ሃይ ያይቆኑቤ ኪኢታ ዓሲ ናንጋንዳ ጎይሢ ዳዎ ማለሢ ዓርቄያ ማዓዛ፡ ኪኢታ ፃኣፒንቴሢያ ዬኖ ዎዶና ዓጮ ቢያይዳ ላኣሊንቴ ዓኣ ያኦሲ ዳሮምኬ፤ ኪኢቴሎ ፃኣፒሢ ዔራቶ ኑ ማዳይዳ ፔኤቫንዳ ጎይሢና ዬሱሴ ጉሙርቃ ዓሲ ናንጋንዳ ናንጋ ፔጋዲ ዔርቴያ ማዓንዳጉዲ ጌኤሽ ዔርዛ ጎይሢ ኬኤዛኔ፤ ዬይያኣ፡- ማንቃቶና ዎርጎቹዎና ዛላ፡ ዳቢንታቴያ ዛጋኒ ጌሽሢ ዛላ፡ ዓሲኮ ኮሹዎ ዛላ፡ ቁኢሩዎ ዛላ፡ ጉሙርቁሢና ኮሽ ማዳና ዛላ፡ ዒንዲርሲኮ ኮሹዎንታ ፑርቱዎንታ ዛላ፡ ዔራቶ ዛላ፡ ዎለና ፑርቱሢ ዛላ፡ ዎቶርሙዎና ሽሌዑዎና ዛላ፡ ኮይሱዎ ጎይሢና ማሌ ዓሲዳ ዎጊሢ ዛላ፡ ዓኣ ባኣዚና ሄርሽንቴና ሆኦሊንቴሢና ዛላ፡ ዳንዳዒሢና ሽኢጸሢና ዛላ፡ ዬሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዔራኒ ኮይሳ ባኣዚ ፓይዲ ፓይዲ ፃኣፒኔ።

ሃና ኪኢታ ባሽ ፔጋሲ ኬኤዛሢ ዬሱሴ ጉሙርቃ ዓሳ ዬሱሴ ጉሙርቁያ ናንጎ ማዳና ዳዎንዳጉዲኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

- ዓይያ ካር (1:1)
- ዬሱሴ ጉሙርቁሢና ዔራቶና ዛላ (1:2-8)
- ማንቃቶና ዎርጎቹዎና ዛላ (1:9-11)
- ዳቢንታቴ ዛጋኒ ጌሽሢና ሜቶና ዛላ (1:12-18)
- ዎይዚሢና ማዳይዳ ፔኤሽሢና ዛላ (1:19-27)
- ዓሲ ዲማሲሢ ኮይሱዎያ ማዔሢ ዛላ (2:1-13)
- ዬሱሴ ጉሙርቁሢና ማዳና ዛላ (2:14-26)
- ዬሱሴ ጉሙርቃ ዓሲና ዒዛኮ ዒንዲርዘ ዛላ (3:1-18)
- ዬሱሴ ጉሙርቃ ዓሲና ሃያ ዓጮ ዓሶ ዛላ (4:1—5:6)
- ዲማ ዲማ ዞሮ (5:7-20)

1 ዓጮ ቢያ ላኣሊንቴ ዳንዳ ያኦሲ ዓሶ ማዔ ታጸ ላምዎ ዜርዎም፡- ያኦሲና ጎዳ ዬሱሴ ኪሪሰቶሴናም ማዳያ ማዔ ያይቆኑቤይዳፓ ዳኪንቴ ኪኢታ፤

1:1 1:1 ማቴ. 13:55፤ ማር. 6:3፤ ዳኪ. ማዳ 15:13፤ ጋላ. 1:19።

ዲንሢ ዎዚ ኮሺዳ?

ጊቢ ዳንዳዊሢና ጉሙርቁሢና ሃሣ ዔራቶና ዛለ

2 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዲማ ዲማ ሜታ ዲንሢ ሄሌ ዎደና ኮሺ ባኣዚ ማሂ ዛጉዎቲ። 3 ዓይጎር ጌዔቶ ዲንሢኮ ጉሙርቁፃ ማቶና ዛጊንታ ዎደና ጊቢ ዳንዳዊሢ ዲንሢ ዴንቃንዳኔ። 4 ዲንሢኮ ጊቢ ዳንዳዊ ደዲፃ፣ ፔቲ ባኣዚታ? ዲንሢም ፓጩ ባኣንቲ ጎኔ ዓሲ ዲንሢ ማዓንዳጉዲ ማሆንጎ። 5 ዲንሢ ባኣካ ዔራቶ ፓጩ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲ ሺኢቆንጎ፤ ያኦሲያ ዲዛም ዲንጋንዳኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲዚ ፔቲ ባኣዚታዎ ላኣጉዎፃ ቢያሢም ኮሹሞና ዲዲንጋያከ። 6 ጋዓንቲ ዓሲ ፔቲታዎ ዓልቱዎፃ ጉሙርቁሢና ሺኢቆንጎ፤ «ማዓንዳ?» ጌዲ ዓልታ ዓሲ ዠባሬና ሂዲንታያና ዓጊፃ ባዘ ዎኣዎ ጉዴያከ። 7 ዬያጉዴ ዓሲ ጎዳይዳፓ ፔቲ ባኣዚታዎ ዴንቃንዳያ ዲዛም ማሎፓ። 8 ዓይጎር ጌዔቶ ዲዛኮ ላምፃ ማላሢ ዓኣሢርና ሃሣ ዲዚ ዔቁ ጎይይዳ ሴካ ሃንጋ ጋዓሢርከ።

ማንቆ ዓሲና ዖርጎቺ ዓሲናኮ ዓኣ ዎዛ

9 ዬሱሴ ጉሙርቁ ጎናሲ ዔኬ ማንቆ ማዔ፣ ሂርኬ ዓሢ ያኦሲ ዲዛ ዴጊዳንዳሢር ዎዛዶንጎ። 10 ሃሣ ያኦሲ ጉሙርቃ ዖርጎጮ ማዔ ፑኡፖ ዓሢ ዲዛኮ ናንጎ ያኦሲ ሂርኪዴቶዎ ዎዎዛዶንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ቆሎ ሳይይዳ ዓኣ ቡንጉዲ ዲኣናኔ። 11 ዓባ ያይዲ ኬሰካፃ ማኣቶ ሜልዛኔ፤ ቡናኣ ዲኣናኔ፤ ሃሣ ሚዛጵማኣ ባባይቃኔ። ዬያጉዲ ዖርጎቺ ዓሲ ፔኤኮ ቆሎ ዛሎይዳ ሌሊ ጳሽኪ ጉሪ ዓታኔ።

ዓሲዳ ሄላ ሜቶ

12 ፔ ጊዳ ሙኬ ሜቶ ጊቢ ዳንዳዊ ደዳ ዓሲ ዓንጃንቲያከ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲ ጫኣቁም ጌሌ ጎይያና ዲዛ ናሽካ ዓሶም ዲንጋንዳ ኮዠ ናንጎ ዲ ዴንቃንዳኔ። 13 ዓሲ ሜቶይዳ ጌላ ዎደና፡ «ያኦሲ ታና ዳቢሻኒ ሜቶ ዲንጌኔ» ጎፓ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ፑርታ ሜቶ ያኦሲ ዓሲም ዓሲ ዳቢሻኒ ዲንጉዎሴ፤ ሃሣ ዲዚ ዖናኣ ዳቢሻኒ ፑርታ ሜቶ ዲንጉዎሴ፤ 14 ጋዓንቲ ፔቲ ፔቲሢ ሜቶ ዔኪ ዳቢንታሢ ፔኤኮ ፑርቶ ሱኡኮ ጊንፃ ዓኣዲ ጌሺንቲሢናከ። 15 ዬካፓ ፑርቶ ሱኡካ ጎዳዲ ጎሜ ሾዓኔ፤ ጎሜያ ዲጩ ዑጌሰካፓ ሃይቢ ሾዓኔ።

16 ታኣኒ ዲንሢ ናሽካ፣ ታኣኮ ዲሾንሦ! ሚሾንሦ! ጌሺንቲፖቲ፤ 17 ኮሺ ማዔ ዲንጊሢንታ ጉቤ ማዔ ዓንጃዎ ቢያ ያኦሲዳፓከ፤ ዬይያ ሙካሢ ሺቢጉዲ ቤዛፓ ሺኢኪ ላኣሚንቲዎያ፣ ሃሣ ፖዎኮ

1:11 1:11 ዓ.ሲ. 40:6-7።

ቢያ ዓዶ ማዕ ያኑዛሢዳገኩ። 18 ያኑሲ ፔኤኮ ማኸርንቶ ቢያሢኮ ኑኡኒ ቤርቲ ማዓንዳጉዲ ፔ ማላሢዳገ ጎኑሞ ቃኦሎና ኑና ሾዔኔ።

ዋይዜ ባኮ ማዶይዳ ፔኤሺሢ

19 ታኦኒ ዒንሢ ርሽካ፣ ታኦኮ ዒሾንሦ! ሚሾንሦ! ሃይማ ዋሊፖቲ፤ ዓሲ ቢያ ዔኤቢ ዋይዛኒ ሩኡራያ፣ ከኤዛኒና ዳጋዲ ጎሪንታኒ ታሣያ ማዖንጎ። 20 ዓይጎር ጌዔቶ ዓሲኮ ዳጋዲ ጎሪንቲ ያኑሲኮ ዪሉማ ዓሲ ሾምፖይዳ ኩሙሢ ማዓንዳጉዲ ማሁዋሴ። 21 ዬያር ዒኢሳ ባኦዚንታ ዲቦ ፑርቱሞዋ ቢያ ዒንሢዳገ ሺኢሺ ዒንሢኮ ዒኖይዳ ዜርቁንቲ ዒንሢ ዳቁሻኒ ዳንዳዓ ያኑሲ ቃኦሎ ሺሌዑሞና ዔኩዋቲ።

22 ቃኦሎ ማዶይዳ ፔኤሻያ ማዑዋቲ፤ ጋዓንቲ ዒንሢ ዒንሢ ቶኦኮ ዒንሢረ ጌሺ ጌሺ ዋይዛ ዓሲ ሌሊ ማዒፖቲ። 23 ቃኦሎ ዋይዛዖ ማዶይዳ ፔኤሹዋ ዓሲ፣ ፔኤኮ ዓኦፖ ካር ለማሌኤሾና ዛጋ ዓሲ ጉዴያከ፤ 24 ዓይጎር ጌዔቶ ዬይ ዓሢ ፔኤኮ ዓኦፖ ካር ለማሌኤሾና ዛጌሰካገ ዓኦዳኔ፤ ጋዓንቲ ዳካ ጌዔሰካገ ዋኦዳታቲያ ዒ ፔና ዔሩዋሴ። 25 ጋዓንቲ ጎሜ ዓይላቶይዳገ ጉቤና ዒዛ ከሳ ዋጎ ዛጊ ዬያና ዶዳያ፣ ዬያ ዋይዛዖ ዋሉዋያ፣ ሃሣ ማዶይዳ ፔኤሻ ዓሢ ዬይ ፔ ማዶና ዓንጂንቲያ ማዓንዳኔ።

26 ዒንዲርዘ ፔኤሲ ቃዙዋዖ «ታ ያኑሲ ካኦሽካኔ» ጋዓ ዓሲ ፔና ጌሻኔ፤ ዒዛኮ ካኦዣኦ ጉሪከ። 27 ያኑሲ፣ ዓዳሢ ቤርቶይዳ ፑርታ ባኦዚ ባኦያ ጌኤሺ ማዔ ጉሙርቁዖ ካኦዣ፡- «ዜኤር ናኦቶንታ ሃሣ ዬያጉዲ ዜኤርይንዶ ማዔ ላኦሎንታኮ ዓኦ ማቶ ማኦዲሢና ፔ ቶኦኮዋ ሳዖይዳ ዒኢሳ ባኮይዳገ ካፒሢከ።።»

2

ዓሲ ዲማሲ ዛጋንዳያ ኮይሱዋያ ማዒዖ

1 ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ቦንቺንቲ ኑ ጎዳሢ ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ዒንሢ ጉሙርቃያ ማዔሢረ ፔቲሢ ባጋሢዳገ ባሻያ ማሃ ዛጊ ዲሙሞ ሳዛ ጌሢፖቲ። 2 ጎዖንቲ ላምዖ ዓሲ ዒንሢ ቡከንቲ ቤዘ ሙኩኔ ኑ ጎዖም፤ ፔቲ ዓሢ ከኤሎይዳ ዋርቁ ገርኢር ዓኦሢ ሃሣ ሚዛጰ ማኦዖ ማይንቲ ዖርጎቺ ዓሲ፣ ባጋሢ ቱርጫዲ ከንቁ ማኦዖ ማይንቲያ ማንቆ ዓሲ ማዔቶ፣ 3 ዒንሢ ሚዛጰ ዓፒሎ ማይንቲ ዓሢ ቦንቺ፡- «ሃኖ ኮዣ ቤዜሎይዳ ዴዔ» ጌዒጋገ ማንቆ ዓሢሞ ጋዓንቲ፡- «ኔኤኒ ያኦሲ ዔቁ ጋዓንዳኔ፤ ሃንጎ ዒንሢ ዒዛ ሃይካ ሙከ ቶኮ ዴማ ዴዔ» ጋዓንዳኔ። 4 ዬያይዲዖና ዒንሢ ባኦኮይዳ ዒንሢ

ፔቴህ ሂርኪዲ ባጋህ ባሼ ማሂ ዲሙሞ ሳዛ ጌህያ፣ ሃሃ ፑርቴሞና ባሲዳ ዋጋያ ማዒባኣዒዳ?

5 ታኣኒ ዒንሂ ናሽካ፣ ታኣኮ ዒሾንሃ! ሚሾንሃ! ዋይዙዋቴ፤ ያኦሲ ዒዛ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኪያና ዔያታ ዖርጎቹ ማዒንዳጉዲና ዒዛ ናሽካ ዓሶም ሃጊ ማዒንዳ ዋዛ ማሂ ዒንጌ ካኣቱሞ ዔያታ ደካላንዳጉዲ ሃያ ሳዖይዳ ዓኣ ማንቆ ዓሶ ዒዚ ደኦሪባኣዒዳ? 6 ዒንሂ ጋዒንቴ ማንቆ ዓሶ ቦሃኔ፤ ዒንሂ ሜታሳ ዓሶና ሃሃ ዋጎ ቤዘ ዒንሂ ዔኪ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ዖርጎጮ ዓሶቱዋዒዳ? 7 ዒንሂ ዘሎና ዔኤሊንታ ቦንቹንቴ ሱንፆ ዒንሂኮ ጫሽካህ ዔያቶቱዋዒዳ?

8 ጌኤዡ ማፃኣፖይዳ፡- «ዓሲ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴ ያኦሲኮ ቦንቹንቴ ዋጎ ዒንሂ ኩንህያ ማዔቶ ኮሺ ዒንሂ ማዳኔ። 9 ዓሶ ባኣካ ዒንሂ ዲማሲህ ጌህቶ ጋዒንቴ ጎሜ ዒንሂ ማዳኔ፤ ዋጎኮ ዒንሂ ዑህ ዓኣዲያና ዋጋ ፔ ቶኣኪና ዒንሂም ደቢንቶ ደዋንዳኔ። 10 ዓሲ ያኦሲ ዓይሂፆ ቢያሂዳፓ ፔቴ ደባዖ፣ ሃንጎ ዓቴሂ ቢያ ኩንህያታቶ ቢያሂ ዒዚ ደቤያ ማዒንዳኔ። 11 «ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂፖ» ጌዔ ጎዳሂ ዬያጉዲ ሃሃ «ዓሲ ዋዲፖ» ጌዔኔ፤ ኔኤኒ ማቾ ሃሃ ዓኒ ማዒባኣ ዓሲና ላሂባኣያ ማዔቶዋ ዓሲ ኔ ዋደቴ ዋጎ ኔ ደቤኔ። 12 ዒንሂ ጌሰታኣና ሃሃ ማዳኣና ዋጋ ጎሜ ዓይላቶይዳፓ ጉቤ ኬሴ ዓሲጉዲ ማዑዋቴ። 13 ዓይጎር ጌዔቶ ያኦሲኮ ዋጋ ዓቶም ጎውዋ ዓሲም ፔኤር ዓቶም ጎውዋሴ፤ ያዲ ማዔቶዋ ዓቶም ጌይሂ ዋጌ ባባሻኔ።

ጉሙርቂህና ማደና ዘላ

14 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዓሲ፡- «ዬሱሴ ታ ጉሙርቃኔ» ጋዒያ፣ ጉሙርቂያ ኮሺ ማደና ፔጋሲባኣቶ ዒዛ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? ጉሙርቂያ ዒዛኮ ዒዛ ደቂሻኒ ዳንዳዓ? 15 ኮኦኪንሂና ማኣዓ ባኣዚና ሙዓ ባኣዚና ባኣ ጌርሲንሂ ሃሃ ጌርንሂ ማዒ ዓሲ ዒንሂኮ ዓኣንቴ፣ 16 ዒንሂ ዔያቶ ናንጎም ኮይሳ ባኮ ዒንጉዋዖ ጉራ፡- «ኮሺ ዓኣዲዋቴ! ዒንሂም ዖይደንጎ! ሙዒ ሚሽኩዋቴ!» ጌዔያታቶ ዔያቶ ዓይጎ ማኣዳንዳይ? 17 ዬያር ኮሺ ማደይዳፓ ዲማዴ ዬሱሴ ጉሙርቂህ ፔ ቶኣኪና ሃይቄያኬ።

18 ጋዒንቴ፡- «ኔኤኒ ታ ዬሱሴ ጉሙርቃኔ» ጌዒ ዖቶርቃያታቶ፣ ታ ኮሺ ማደ ማዳያኬ» ጋዒ ዓሲ ዓኣቶ፣ «ታኣኒ ዒዛም ኔኤኮ ዬሱሴ ጉሙርቂያ ኔ ማደይዳፓ ዲማሲ ታና ቤኤዚ፤ ታኣኒያ ታ ማደና ዬሱሴ ጉሙርቂያ ታኣሲ ኔና ቤኤዛንዳኔ» ጋዒንዳኔ። 19 ኔኤኒ፡-

2:8 2:8 ለዊ. ዓኬ 19:18። 2:11 2:11 ኬሲ. ማፃ 20:13-14፤ ላሚ. ዋማ 5:17-18።

«ፔቴ ያኑሲ ዓኣኔ ጌዒ ጉሙርቃኔ» ዩይ ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ጉሙርቁያ ፑርቶ ዓያናኣ ጉጉሙርቃኔ፤ ሃሣ ዒጊጨያ ጎጎጋይቃኔ። 20 ኔኤኒ ሃይ ዔኤያሢ! ማዶይዳፓ ዲማዳ ጉሙርቁሢ ዓኣፒ ባኣያ * ማዔሢ ኔ ዛጋ? 21 ኑ ዓዳሢ ዓብራሃሜ ፔ ናኣዚ ዩሳኣቁ ዒንጎ ባኮ ሺኢሺ ካኣሽኮ ቤዘይዳ ያኑሲም ዒንጎ ባኣዚ ማዓንዳጉዲ ሺኢሺ ዎዶና፣ ማዶና ዒለባኣዓዳ? 22 ዩይ ጉሙርቁያ ማዶና ዎላ ማዔሢና ጉሙርቁያኣ ማዶና ጎናዳሢ ኔ ዛጋ? 23 ጌኤዙ ማፃኣፖይዳ፡- «ዓብራሃሜ ያኑሲ ጉሙርቁኔ፤ ያኑሲያ ዒዛ ፔ ዓሲ ማሄኔ» ጌይንቴ ቃኣላ ኩሜኔ፤ ዩያይዲያና ዓብራሃሜ ያኑሲኮ ላጌ ጌይንቴኔ። 24 ዓካሪ ዓሲ ዒላሢ ጉሙርቁሢና ሌሊቱዋንቴ ማዶና ዎላ ማዔሢ ኔ ዛጋ።

25 ዓሲ ባኣያ ዘኣዛ ኮኣማ፡ ሬዓባ ጌይንጋ ላኣሌላ ዒሰራዔኤሌኮ ከኢቶ ዓሶ ፔ ማኣራ ዔኪ ሸኦቹንሢያና ሃሣ ጊንሣ ሜሌ ጎይሢና ፑኒንጎቴ ዔያጋ ቶሊ ዴንዳንዳጉዲ ማሂያና ፔ ማዶና ዒለባኣዓዳ?

26 ሸምፖይዳፓ ዲማዳ ዓሽኪ ሃይቁያታሢጉዲ ማዶይዳፓ ዲማዳ ጉሙርቁሢ ያዳ ሃይቁያኬ።

3

ዒንዲርሲ ፑርታ ባኣዚፓ ካፒሢ ዛላ

1 ታ ዒሽንሦ! ታ ሚሽንሦ! ኑኡኒ ዔርዛ ዓሶ ማዔ ዓሳ ዐሣ ዓኣዳ ሜቶ ዔካንዳያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራኔ፤ ዩያር ዒንሢዳፓ ሚርጌሢ ዔርዛ ዓሶ ማፖፓ። 2 ዓይጎር ጌዔቶ ኑኡኒ ቢያሢ ሚርጌና ዳቢንታኔ፤ ፔ ጌሰታ ጌኤዘና ዳቢንቱዋ ዓሢ ዩይ ፔና ካፓኒ ዳንዳዓ ጎኔ ዓሲኬ። 3 ፓራሢ ኑም ዓይሢንታንዳጉዲ ዳንጎይዳ ኑኡኒ ቢፃላ ጌልዛኔ፤ ዩያይዲ ኑ ኮዔ ቤሲ ፓራሢ ዔኪ ዓኣዳኔ። 4 ሃሣ ዋኣያ ካኣሚላ ዎዚ ዴኤፒ ማዔያ ሃሣ ዴኤፒ ዠባሪና ሂዒንጎቴ ዓኣዳያ ማዔቶዋ፣ ዋኣያ ካኣሚሎ ዒሻ ዓሢ ዓልዔቱዋ ባኣዚና ዒዚ ኮዔ ቤሲ ዔኪ ዓኣዳኔ። 5 ዩያጉዲ ዒንዲርሲ ዑያይዳፓ ዳካታፖ ሚርጌ ዴኤፒ ባኣዚና ያቶርቃኔ፤ ፑኤፒ ካይዚ ሚቹንታሢ ዳካ ታሚናኬ። 6 ዩዮ ጎይፖ ዒንዲርሲያ ታሚኬ፤ ዒንዲርሲ ኑ ዑያ ባኣኮይዳ ጴዳ ፑርታ ዓጨኬ፤ ኑኡኮ ዑያ ዓኣ ዓሽኮዋ ቢያ ዒኣሳኔ፤ ናንጎ ቢያይዳ ኑኡኮ ዓኣ ጳዠና ዑያና ቢያ ታሚዳ ሚቻኔ፤ ፔኤርዋ

* 2:20 2:20 ዓኣፒ ባኣያ፡- ጋዓዛ ፔቴ ፔቴ ቡሊያ ማፃኣፓ «ሃይቁያ» ጋዓኔ። 2:21 2:21 ማዠ. ማፃ 22:1-14። 2:23 2:23 ማዠ. ማፃ 15:6፤ 2ያኡሲ. ዓሃኬ 20:7፤ ዓሲ. 41:8። 2:25 2:25 ዓ.ያ. 2:1-21።

ባይቁዋ ጋኦክላሚ ታሞይዳ ሚቸንታንዳ። 7 ሳይይዳ ዓኣ ካፖንታ ቦየ ዳኮንታ ዳኤፖንታ ሃሣ ባዘይዳ ዓኣ ማዢንታ ቢያ ዓሲና ዓርቂ ቆለንታኒ ዳንዳዓ፤ ዓሲያ ዔያቶ ቆላ። 8 ጋዓንቴ ዒንዲርሲ ዓርቂ ቆላኒ ዳንዳዓ ዓሲ ፔቴታየ ባኣሴ፤ ዒዞ ገዳ ዓሲ ዋዳ ባኣዚ ኩሚያ፡ ሃሣ ሃውሺሂያ ባኣ ፑርታ ባኣዚኬ። 9 ዒዞ ዒንዲርዜሎና ኑ ጎዳሂና ኑ ዓዳሂያ ኑ ዓንጃ፤ ሃሣ ዒዞና ጾኦሲ ማሎና ማዢንቴ ዓሰዋ ኑ ጋዳንቃ። 10 ፔቴ ዳንጋይዳፓ ዓንጃና ጋዳማና ኬሰካ፤ ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዬይ ያዲ ማዓኒ ኮይሱዋሴ። 11 ፔቴ ዋኣሂ ዓልቃ ቤሰካፓ ኮሺ ዋኣሂና ፑርታ ዋኣሂና ዓልቃኒ ዳንዳዓ? 12 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ቤሌሴ ሚፃ ዛይቶ ሪሚቶ ዓኣፖ ዓኣፓኒ ዳንዳዓ? ገንሣ ሃሣ ዋይኔ ቤሌሴ ዓኣፖ ዓኣፓኒ ዳንዳዓ? ዬያጉዲ ፑርታ ዋኣሂ ዓልቃ ቤሰካፓ ኮሺ ዋኣሂ ጴዳኒ ዳንዳዐ-ዋሴ።

ጫሪንቺ ዔራቶና ሳዓ ዔራቶና

13 ዒንሂ ባኣኮይዳ ዔራ ማዔያና ጳቂሃያ ማዔ ዓሲ ያናዳይ? ፔኤኮ ማዳ ዔራቶና ማዔ ኮሺ ናንገና ፔጋሲ ዳዋንጎ። 14 ጋዓንቴ ፑርታ ቁኢራሞና ፔና ናሽኪሂና ዒንሂኮ ዒኖ ገዳ ዓኣቶ ጾቶርቂፖቴ፤ ጎኔ ባኣዚያ «ዔራዋሴ» ገይፖቴ። 15 ዓይጎር ገዔቶ ዬኖጉዴ ዔራታ ጴዳሂ ዓጮይዳፓ፡ ዓሲዳፓ ሃሣ ፃላሂይዳፓ ማዓንዳኣፓዓቴሞ ጾኦሲዳፓቴዋሴ። 16 ቁኢራሞና ፔና ናሽኪሂና ዓኣ ቤሲዳ፡ ዣሎና ፑርታ ማዳና ቢያ ዓኣያ ማዓ። 17 ጋዓንቴ ጾኦሲዳፓ ጴዳ ዔራታ ቤርታሳየ ገኤሺኬ፤ ሄሊሳየ ኮሹሞ ናሽካያ፡ ጊቢ ዳንዳዓያ፡ ዓይሂንታያ፡ ዓቶሞ ጋዓያ፡ ቃራ ዓኣፒ ዓኣፓያ፡ ዓሲ ዲማሲሂና ዔራፖ ፔና ማሊሲሂና ባኣያኬ። 18 ኮሺ ናሽካ ዓሳ ኮሹሞ ዜርቃየ ዓሊሞ ዓኣፒ ዴንቃ።

4

ጾኦሲሞ ቆለንቲሂ

1 ዒንሂ ባኣኮይዳ ዓኣ ጾሎና ዑርና ዓንካፓ ሙኬያዳይ? ዒንሂ ዒኖይዳ ያልታ ዒንሂ ሱኡኮይዳፓ ዔቁያቴዋዓዳ? 2 ዒንሂ ኮዓ ባኮ ዴንቁፃ ባሻዛ ዒንሂ ዋላ ያልታ፤ ሚርገና ሱኡካዲ ዴንቆ ባሻዛ ዒንሂ ዋላ ዣላ፤ ሃሣ ዋላ ማርማ። ዒንሂ ሺኢጲሂ ሺኢቁዋያ ማዔሂር ዒንሂ ኮዓ ባኮ ዴንቁዋሴ። 3 ዒንሂ ሺኢቁቶዋ ሺኢጲዎኮ ማሂያ ዒንሂ ዴንቁዋኣሂ ዒንሂ ሺኢቁ ባኮ ዒንሂ ዋዛሲሂዳ ፔኤሻኒ ፑርታ ማሊሂና ሺኢቃሂርኬ። 4 ዒንሂ ሃይ

3:9 3:9 ማዢ. ማፃ 1:26።

ጉሙርቁፃ ባኣ ዓሳ! ዓጮ ናሽካሢ ያኦሲኮ ሞርኬታሢ ዒንሢ
 ዔፈቀዓዳ? ዬያሮ ዓጮ ናሽካሢ ቢያ ያኦሲኮ ሞርኬ ማዓኔ። 5 ሃሣ
 ጊንሣ ጌኤዠ ማፃኣፖይዳ፡- «ያኦሲ ዒንሢኮ ዒኖ ጋሮይዳ ጌሤ ዓያና
 ዒዛሞ ሌሊ ኑ ማዓንዳጉዳ ሚርጌና ኮዓኔ» ጌይንቴሢ ጉሪዳ?
 6 ጌኤዠ ማፃኣፖይዳ፡- «ያኦሲ ያቶርቃ ዓሶ ዒፃኔ፤ ሼሌዔ ኮሺ ማዔ
 ዓሶሞ ጋዓንቴ ኮሹሞ ዒንጊያ ዒንጋኔ» ጋዓሢሮ፡ ያኦሲ ዒንጋ ኮሹሞ
 ዒንጊያ ቢያፓ ባሼኬ።

7 ዬያሮ ያኦሲሞ ዓይሢንቴ ዋርቁዋቴ፤ ፃላሄ ጋዓንቴ ዒዔ
 ማኩዋቴ፤ ዒንሢዳፓኣ ዒዚ ሃካንዳኔ። 8 ያኦሲ ባንሢ ዑኩዋቴ፡
 ያኦሲያ ዒንሢ ባንሢ ዑካንዳኔ፤ ዒንሢ ጎሞ ዓሳ! ዒንሢኮ ኩጮ
 ማሰኪ ጌኤሹዋቴ፤ ዒንሢ ሴካ ሃንጋ ጋዓ ዓሳ! ዒኖ ዒንሢኮ
 ፒዚሱዋቴ። 9 ሃሣ ዒናፓ ጎኔና ማሊ ሚታዲዋቴ፤ ያዩዋቴ፤ ሚኢጫ
 ዒንሢኮ ዬኤፒ ባንሢ፡ ዋዛ ዒንሢኮ ያዩሢ ባንሢ ላኣሚንቶንጎ።
 10 ጎዳሢ ቤርቶይዳ ዒንሢ ቶኦኮ ሂርኪዲዋቴ፤ ዒዚያ ዒንሢ
 ዲጊዳንዳኔ።

ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጊሢ ዛላ

11 ታ ዒሹንሦ! ታ ሚሹንሦ! ሴካና ሃንጋና ዋሊ ደንኪፖቴ፤
 ዓሲ ደንካ ዓሲ ሃሣ ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጋ ዓሲ ዋጎ
 ደንካኔ፤ ዋጎይዳኣ ዋጋኔ፤ ዋጎይዳ ኔኤኒ ዋጋያ ማዔቶ፡ ዋጌ ኔ
 ዋጋያ ማዓንዳኣፓዓቴሞ ዋጌ ኔ ኩኩንሣያቴዋሴ። 12 ዋጎ ዒንጋሢና
 ዋጋሢ ፔቴ ያኦዛሢ ሌሊኬ፤ ዳቁሻኒያ ባይዛኒያ ዳንዳዓሢ ዒዛ
 ሌሊኬ፤ ሂዳዖ ዓሲዳ ኮይሱዋ ጎይሢና ዋጋሢ ኔ ያናዳይ?

ዓኣ ባኣዚና ሄርሺንቴ ዛላ

13 ዒንሢ፡- «ሃኖታቴያ ዚሮ ሜሌ ዓጪ ኑ ዓኣዲ ዒኣካ ፔቴ
 ሌዔ ዳዓንዳኔ፤ ኮርሚያ ዑሣ ዓኣዳ ሚኢሹ ዳንቃንዳኔ» ጋዓ ዓሳ
 ዒንሢ ኮሺ ዋይዘዋቴ። 14 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዚሮ ማዓንዳ ባኮ ዒንሢ
 ዔፈቀሴ፤ ዒንሢኮ ሹሞፓሢ ፔቴና ጴዳዖ ባይቃ ሱኡሌጉዳያኬ።
 15 ባሼ ዒንሢ ጋዓንዳያ ኮይሳሢ፡- «ያኦሲ ጌዔቶ፡ ሃሣ ሹሞፓሢ
 ኑኡኮ ዓኣያ ማዔቶ ሃያንታ ዬያንታ ኑ ማዳንዳኔ» ጌይሢኬ።
 16 ዒንሢ ጋዓንቴ ዬያ ጎዖንዳሢ ሃሺ ዒንሢኮ ዓኣ ባኮና ሄርሺንታኔ፤
 ዬያጉዳ ሄርሺንታ ቢያ ፑርታኬ።

17 ዓካሪ ኮሺ ባኣዚ ማዲሢ ዔራያታዖ ማዲሞ ዓሢኮ፡ ማዲሞ
 ሃሺያ ጎሜ ማዓኔ።

4:6 4:6 ኮኣኪ. 3:34። 4:14 4:14 ኮኣኪ. 27:1።

5

ፆርጎጮ ዓሶም ላቲ ኬኤዘና ባኣዚ

1 ሃሣ ዒንሢ ፆርጎጮ ዓሶ ሃኒ ዩዒ ዋይዙዋቲ፤ ፑርታ ማታ ዒንሢዳ ሄላንዳሢሮ ዒላቲ ዒላቲ ዩኤኩዋቲ። 2 ዒንሢኮ ቆላ ቢያ ዋዒ ፑርቲኔ፤ ዓፒሎዋ ዒንሢኮ ቁንቁና ሙዔኔ። 3 ዒንሢኮ ዓኣ ዋርቆና ቢርና ሳልፔኔ፤ ዩይ ሳልፒፃ ዒንሢም ማርካ ማዓንዳኔ። ሃሣ ዒንሢኮ ዓሽኮ ዓዳ ታሚጉዲ ሙዓንዳኔ፤ ጋፒንፆ ኬሎም ዩያ ዲቦ ቆሎ ዒንሢ ቡኩሴኔ። 4 ያዲ ማዓዛ ሃሣ ጎኩይዳ ዒንሢም ማኣሎ ቡሪ ፔኤቄ ዓሶም ኮይሳ ባኮ ዒንሢ ጨገባኣሢሮ ሃይሾ ዒንሢ ዔያታ ቆዲ ዒላታ ዒላቶ ዔያቶኮ ቢያ ባኮ ዋይሣ ጎዳሢ ዋይዜኔ። 5 ሳይይዳ ኮሺ፤ ሃሣ ሚርጌና ዋዛሳ ናንጊ ዒንሢ ናንጊፆና ዑፆ ዒንሢሲ ዒንሢ ዓዳ ሹኪንታኒ ጊኣጌ ቡዋጉዲ ማሊሴኔ። 6 ጌኤዣሢ ዒንሢ ሉኡዙዋና ዳቤያ ማሂ፣ ዋዲያ ዒንሢ ዒዛ ዋዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዒዚ ዒዲ ማኩዋሴ።

ሜቶይዳ ገቢ ዳንዳዒሢ

7 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዓካሪ ጎዳሢኮ ሙኮ ገቢ ካፑዋቲ፤ ጎሽካ ዓሲ ሌዖ ዒርና ሲሎ ዒርና ዳንቃንዳያ ሄላንዳኣና ገቢ ቃራ ዓኣፒ ሳዓፓ ዳንቃኒ ካፓኔ፤ 8 ዒንሢያ ዩያጉዲ ገቡዋቲ፤ ጎዳኮ ሙኮ ዋዳ ዑከሢሮ ዋዛና ደዱዋቲ።

9 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ዒንሢ ገደይዳ ዋጊንቱዋጉዲ ሴካና ሃንጋና ዋላ ማርሚጉቲ፤ ሃይሾ ዋጋሢ ሙካንዳ ዋዳ ሄሌኔ። 10 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ጎዳሢ ሱንፆና ፆኦሲ ማሊፆ ኬኤዛ ዓሳ ሜቶ ገቢ ዔኪፆና ኮኣኪንሢ ዒንሢም ማዔያታሢ ዔራዋቲ። 11 ሃሢ ገቢ ደዴ ዓሶ «ዓንጂንቴያኩ» ኑ ጋዓኔ፤ ዒዮቤ ጎዳሢ ዋዲ ገቤያታቲያ ዒንሢ ዋይዜኔ። ገንሣ ጋፒንፆይዳ ፆኦሲ ዒዛም ማዲ ኮፑ ባኮዋ ዒንሢ ዛጌኔ፤ ዩያይዲፆና ጎዳ ማኣራያ፣ ሃሣ ሚርጌ ሚጨንታያ ማዔሢ ዒንሢ ዔሬኔ።

12 ታ ዒሾንሣ! ታ ሚሾንሣ! ቢያ ባኣዚኮ ቤርታ ጫሪንቸና ማፆም ሳዓና ሃሣ ሜሌ ዓይጎ ባኣዚናታፆ ጫኣቂጉቲ፤ ጌኤዛ ዒንሢኮ ጎኔና «ሂዮ» ማዔቶ ሂዮ ማፆንጎ፤ ሃሣ «ዔይዔ» ማዔቶ ጎኔና ዔይዔ ማፆንጎ፤ ያዲ ማዒባኣቶ ጋዓንቴ ዒንሢዳ ዋጊንታንዳኔ።

5:3 5:3 ማቲ. 6:19። 5:4 5:4 ላሚ. ዋማ 24:14-15። 5:11 5:11 ዒዮ. 1:21-22፤ 2:10፤ ዓይኑ. 103:8። 5:12 5:12 ማቲ. 5:34-37።

13 ዲንሢ ባኣኮይዳ ሜታ ሄሌ ዓሲ ዓኣቶ ሺኢቆንጎ፤ ሃሣ ዋዛዳ ዓሲ ዓኣቶ ያኦሲ ጋላቲ ጋላቲ ዓይናድንጎ። 14 ዬያጉዲ ዲንሢ ባኣኮይዳ ሃርጊንቴ ዓሲ ዓኣቶ ሺኢጲዖ ማኣር ጨዋ ፔ ባንሢ ዔኤሎንጎ፤ ዔያታ ሙካዖ ሃርጊንቴ ዓሢ ጎዳ ሱንፆና ዛይቶ ቲዦ ቲሽኪ ዒዛም ሺኢቆንጎ። 15 ዬያጉዳ ጉሙርቁሢዳ ደዲ ዔቁ ሺኢቆ ሺኢጲሢ ሃርጌ ዓሢ ዳቁሻኔ፤ ጎዳሢያ ዒዛ ሃርጎይዳፓ ፖዒጎንዳኔ፤ ሃሣ ዬይ ዓሢ ማዳ ጎሜ ዓኣቶዋ ዓቶም ጌይንታኔ። 16 ዬያር ዲንሢ ሃርጎፓ ፖዒ ዲንሢኮ ጎም ሴካና ሃንጋና ዋለም ቡኡዲንቱዋቲ፤ ሃሣ ፔቲሢ ባጋሢም ሺኢቆንጎ፤ ጌኤሺ ዓሲ ሺኢጲሢኮ ሚርጌ ባኣዚ ማዳ፣ ዳኤፒ ዋልቁ ዓኣኔ። 17 ዔኤሊያሴ ጎዖሢ ኑጉዴያ ዓሲታዖ፣ ዒርዚ ጎዖይዳ ዋርቁዋጉዲ ሺኢቁ ዋዶና ሃይሃ ሌዔና ላሆ ዓጊና ፔቲታዖ ዒርዚ ዋርቁባኣሴ። 18 ሃሣ ጊንሣ ዒዚ ሺኢቁ ዋዶና ጫሪንጫፓ ዒርዚ ዋርቁኔ፤ ጎዓ ጊንሣ ሃኣኮ ካሢኔ።

19 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዲንሢዳፓ ፔቲ ዓሲ ጎኑም ጎይፆፓ ኬሰኬያ ማዔም ባጋሢ ዬያ ዓሢ ጎኑም ጎይፆ ባንሢ ማሄቶ። 20 ጎም ዓሢ ዳቢንቴ ጎይፆፓ ማሃሢ፣ ጎም ዓሢኮ ሸምፖ ሃይቢዳፓ ዳቁሻያ ማዒያና ሃሣ ዬያ ዓሢም ሚርጌ ጎሜኮ ዓቶም ጌዒሢ ዴንቁሳያ ማዔሢ ዔርጎንጎ።

5:14 5:14 ማር. 6:13።   5:17 5:17 1ካኣቶ. ማ 17:1፤ 18:1።   5:18 5:18
 1ካኣቶ. ማ 18:42-45።   5:20 5:20 ኮኣኪ. 10:12፤ 1ጴ፯. 4:8።

ጌሌዥ ማግኔግ
**The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,
using Ethiopic script**

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌሌዥ ማግኔግ

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929